

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

„DAN“ izhaja vsaki dan zjutraj; tudi ob nedeljah in praznikih. Vsako nedeljo ima humoristično prilogo „BODEČA NEŽA“. Za ljubljanske naročnike stane „Dan“ s prilogo dostavljan na dom celoletno 20 K, mesečno 1.70 K; brez priloge celoletno 18 K, mesečno 1.50 K. Za zunanje naročnike stane „Dan“ s prilogo celoletno 22 K, četrtletno 5.50 K, mesečno 1.90 K. — Naročnina se pošilja upravništvu.

Telefon številka 118.

DAN

Neodvisen političen dnevnik s tedensko humoristično prilogo „Bodeča Neža“.

Posamezna številka „Dneva“ stane 6 vin.; ravno toliko posamezna številka „Bodeče Neže“.

Uredništvo in upravništvo:

Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 6

Opisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopiši se ne vračajo. Za oglas se plača: petič vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju post. — Za odgovor je priložiti znamko.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.

Last in tisk „Učiteljske Tiskarne“.

Nemci na jugu.

Gorica, 17. maj. travna.

Odkar so Nemci v Trstu pripomogli Lahom k izvolitvi laškega kandidata za mestni zastop proti Slovencem in odkar so jim goriški kamorasi ponudili par mandatov pri občinskih volitvah, se čutilo že dovolj močne in hočejo ustrahovati s svojo pangermansko politiko ves slovenski jug. Njihova glasila pišejo naravnost o politični smeri priseljencega nemštva ob Adriji. Nemci ne smejo nikakor pripustiti, da se brez njih politizira na našem jugu. Nemci morajo biti odločen faktor v Primorju in Istri. Zlasti predstoječe deželnozborske volitve v Istri jim ne dajo miru. Sklenili so, da na vsak način nastopijo proti Jugoslovanom in pomagajo laškemu elementu do zmage. Razumljivo je, da pri tem iščejo le lastno korist, katero pričakujejo tudi iz »priateljstva« od Lahov.

Nemci sicer dobro vedo, da tržaški Lahi niso zadovoljni z nemško politiko ob Adriji. Pravijo, da je temu kriva laška iredenta, katero pospešuje beneško in lombardsko časopisje. Zato se tolažijo z upanjem na boljše čase, ko bo izginil iredentizem primorskih Lahov. Ker pa smatrajo za potrebno skupen nastop Lahov in Nemcev proti pretiči jugoslovanski nevarnosti, so sklenili, da zaenkrat (kljub Döberniggovim izjavam!) ne smejo opustiti medsebojnega »kulturnega prijateljstva«.

Znano je, da so pri zadnjih deželnozborskih volitvah za Istro v Pulji Nemci volili skupno s Hrvati proti Lahom. So pač pričakovali večjih koristi od Hrvatov kot pa od Lahov, ki se ne morejo strinjati z nemškimi avstrijskimi pojmi. Letos pa nameravajo Nemci v Pulji postaviti lastnega kandidata, katerega bodo volili proti Lahom in Hrvatom. Volilni boj bo torej značilen za nemško politiko ob Adriji. Nemška moč narašča, ker dobiva snovi od Lahov, ki jim iz strahu pred Jugoslovani dajejo razne koncesije v političnem in gospodarskem oziru.

Nemcem pa je tudi znano, da bi jim Slovenci oziroma Hrvati nudili več privilegijev, ako bi volil ž njimi. Boljjo pa se, da bi po končanih volitvah Slovani izvajali proti njim podobne konsekvence kakor na Češkem. Zato se nikakor nočejo sprijazniti z mislijo o skupnem nastopu z Jugoslovani proti Lahom. Pri tem se zanašajo na dejstvo, da se je številno nemških volilcev v Istri v zadnjih deset letih zdatno povečalo, do čim je številno laških volilcev še zdatneje padlo. Slovenci in Hrvati imajo sicer mal prirastek, ki pa nikakor

ne odgovarja skupnemu številu Lahov in Nemcev.

Zlasti pa boli primorske Nemce nemško-italijansko spor na južnem Tirolskem, kjer je deželnozborsko delo vsled nemškega fanatizma onemogočeno. Boljjo se, da ne bi jim tega primorski Lahi zamerili, čemur bi sledile za nemško politiko na jugu neprijetne posledice. Zato svetujejo Lahom, naj se »poavstrijanijo« in opustijo iredento, če hočejo narodno sploh obstojati v avstrijskem Primorju. Dobri nasveti zares! Škoda, da jih daje pangermanski volk svojemu »kulturnemu bratu«! Nemci so prišli že tako daleč, da odločujejo o narodnem obstoju na jugoslovanskem ozemlju. Kakor Lahi, tako tudi Nemci nočejo priznati eksistenčne pravice Jugoslovanom v avstrijskem Primorju. Zato ni čudno, ako se laško in nemško časopisje ujema v začudenju, kako je sploh mogoče, da se »prebivalci Liburnije« drznejo pozdravljati laškega in avstrijskega ministra v hrvatskem jeziku na svoji lastni zemlji.

Nemci na jugu postajajo vedno glasnejši in njihova politika vedno bolj očitna. Pod krinko laško-nemškega prijateljstva iščejo nove poti v dosega svojih vsenemških ciljev. Jugoslovani imajo dvojnega sovražnika, ki jim hoče vzeti starodavno domovino in uničiti lepo jugoslovansko govorico. Zato je dolžnost vsakega Slovenca in Hrvata, da se postavi v bran proti skupnemu sovražniku in mu pokaže, da so Jugoslovani pripravljeni braniti do zadnjega svojo lastno posest, ki jim je dana po božjem in človeškem pravu.

Štajersko.

»Südmärka« je v zadnjem času zopet pričela z intenzivnejšim delom. Na vseli krajih in koncih so pričele njene podružnice po svojih poverjenikih zbirati denar. Pri tem se tudi zgodi, da nadlegujejo Slovence. Kot zveemo od več strani, se najdejo celo med slovenskimi trgovci in obrtniki posamezniki, pozabijo na svojo dolžnost in podpirajo »Südmärka« s prispevki, ki so mnogokrat dosti večji, kot so oni slov. narod. društvom in obrt. organizacijam. Največ takih mlacnežev in neznačajnežev je na klerikalni strani. Na raznih podporah je minuli mesec izdala »Südmärka« vsega skupaj čez 8000 K. Poslužuje se tudi novega sredstva: kupuje deleže pri raznih zadrukah. S tem, zlasti v mešanih krajih, pomaga nemčurjem do večine glasov v združnem gospodarstvu... Za nas sledi iz vsega tega, da ne smemo ob nobeni priliki pozabiti D. C. M. in »Branibora«.

Nobel — pa kako! Kdor pozna mestna gospodarstva v Celju in Mariboru, ve, da so malone finančno bankerotna. Na vseh krajih in koncih fehtarijo ti le nemškonalionalni vzor gospodarji za posojila in vedno težje jih dobodo. Vse to pa jih seveda ne ovira razmetavati za »Schulverein« in »Südmärko« lepe stotake. Tudi sedaj je zopet daroval »nemški« Maribor 100 K in Celje 100 K »Südmärki«. Mestne davkoplačevalce se seveda dere, da je joj, potem se pa denar lahko mišljeno razmetava! Temu vzoru seveda ne sme biti oddaljena tudi Slovenska Bistrica, ki ji bo pač sledilo v kratkem še par spodnještajerskih »nemških« mest.

Za nemčurški »Blumentag« v Mariboru so uvedli mariborski nemčurji že kaj obsežno akcijo. Dne 2. in 3. maja bodo zopet nemška dekleta nadlegovala slovenske ljudi. Upamo, da bodo povsod zavrnjene. Terorizirati hočejo z »Blumentagom« tudi trgovce in jih pozivljajo, da si okraše razgledna okna s cvetlicami, ki se bodo omenjenega dne prodajale.

Maribor. (O Kußmannu.) Ko je policijski stražvodja Kußmann bil javljen, da je okoli kradel, je to seveda zelo neprijetno dirnilo in gotovi ljudje so si prizadevali, stvar nele potlačiti, marveč tudi kot čisto nedolžno označiti, kljub temu, da se je zvedelo, da je Kußmann kradel že leta in leta in — ne samo cigarete... Vedelo se je, da se s Kußmannom ne postopa postavnim potom, a šele pred kratkim se je dogladno, da so ga vtaknili v neko kliniko in sedaj vedo povedati, da je znorel in da je vsa ta leta sem — norel... Čudno se nam zdi, da je Kußmann nakrat »znorel«. Pa ne, da bi za vsem tičala kakšna vragolija mariborskih gospodov, o kojih se javno govori, da jih je Kußmann držal v pesteh?

Dot pri Hrašniku. Meseca prosinca je imel pri nas g. dr. Hohnjec shod. Med drugim je zabavljajl čez žensko modo. Pa ne boš Jaka — tega vam pa ne verjamemo, g. doktor, da bi vam bila ženska moda trn v peti. Le pogledimo našega g. kap-

lana, ki je bil Vaš učenec — kako zaljubljeno se ozira po ženskih krilih, pleše rad, spremlja dekleta in učenec ni večji od mojstra. Kako je le neki g. župniku pri srcu, ako zre na tega duhovnega sobrata ter se spominja postopanja napram prejšnjemu? Da sem jaz v enakem položaju, ne bi hotel biti duševni pastir in duhovni svetovalec. Na svidenje!

Fala na Dravi. Minoli torek sta popivala v gostilni A. Igo znana pretepača, dninarja Švikart in Kaušek v družbi vlačuge Dvorsak. Ko sta se ga nalezla, sta pričela brez povoda razsajati in razbijati. Krčmar ju je končno vrgel na cesto, koder sta upila naprej in mu grozila, da mu bosta vrat prerezala. Oba ljubeznjiva tička so izročili mariborskemu okrožnemu sodišču.

Maribor. (Razno.) V Studenčih je doslej neznan tat ukradel krčmarju Rechbergerju denarnico s 1000 K v bankovcih, 200 K v srebrn, 3 zavitke po 50 dvovinarjev, težko zlato verižico za gospe in uro z dvojnimi pokrovom, tanko zlato dansko verižico z uro in srebrno moško uro. Na sumu imajo dva fanta, ki sta krčmarja opazovala, kadar je hodil v sobo menjavati denar. — Neki Čeh je karamboliral s svojim kolesom z nekim voznikom v Reiserjevi cesti in se močno pobil. — Dninarja Simončiča je na Tržaški cesti sunil neki voz, da je odletel in se hudo pobil. — Ženo nekega obč. svetnika je nadlegoval v Gosposki ulici nek mažarski agent in oklofutal njenega moža.

Stolni dekan dr. Ivo Mlakar umrl. Dne 16. t. m. je umrl v Mariboru stolni dekan dr. Ivo Mlakar, v 69. letu svoje starosti. Po neki seji konzistorija dne 15. t. m., ga je zadela kap in mu ubila glas. Dne 16. t. m. ob 5. uri zjutraj ga je kap v drugič zadela; drugemu napadu je tudi podlegel. Dr. Ivo Mlakar je bil v Mariboru od leta 1878. Rojen je bil 7. junija 1845. v St. Lovrencu na Dravskem polju. L. 1872. je bil v duhovnika posvečen, 1879. je v Gradcu promoviral dr. bogoslovja, 1895. je postal stolni kapitularij, 1907 pa stol-

Danes priloga „BODEČA NEŽA“.

ni dekan. Dr. Ivo Mlakar je bil znana in priljubljena oseba. Bil je Slovenec tudi po mišljenju. Naj počiva v miru!

Mala kronika. Vreme je postalo nekam neprijetno hladno. Škoda bi bila, če bi ne postalo topleje, gotovo zopet neprijetno, ker je že vse v polnem cvetu. — V Stivnici sta na poli domu streljala na veliko nedeljo fanta Dobič in Flucher in zadela neko 17letno dekle v leva pleča s polnim strelom. — V neki smolniški gostilni pri Rušali, sta si sporekla drvarja Natušek in Fritz, ter je prvi drugega oklofutal. Fritz pa je počakal domu idočega Natuška — ter ga smrtonosno zrezal. — V Ptujju je pred gostilno Vračko prišlo do prepira med sod. pisarjem Altom in 25letnim čevljarjem Vilčnikom. Ker je neki Maroh hotel miriti, ga je Vilčnik zabodel najprej v roko, potem pa v leva prsa. Maroh je bil smrtono varno ranjen.

Goriško.

ITALIJANSKI PRETEPAČI NA ULICI — PRED POLICIJO — IN NA SODNIJ.

Italijanski braki in nezreli pobalini so imeli v nedeljo dne 29. marca zvečer, ko so izvedeli za izid Pirove zmagne Italijanov nad združenimi Slovenci — nalogo proslaviti italijanstvo Gorice z vandalskim izživanjem. Kar je v Gorici italijanske inteligence, je ostala lepo doma; noben uglednejši Italijan se ni pokazal na ulico, v svesti si sramote, ki jo je doživela kamora v svojem obupnem boju. Izživajočo svojat so razgnali števerjanski fantje in policija. Le nekaj znanih elementov je še iskalo po mestu, da bi kakega posameznika napadli, če bi se vznemirjal nad njih barabstvom. Zelo značilno je za Gorico tudi dejstvo, da se je med mularijo gibalo tudi nekaj ljudi, ki bi

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

Ustanovljena leta 1881.

v Ljubljani

Ustanovljena leta 1881.

: obrestne hranilne : 4 3/4 % : brez odbitka rentnega : vloge po čistih : 4 4/0 % : davka. :

Rezervni zaklad znaša nad 800.000 kron.

LISTEK.

M. ZEVAKO:

Sree in meč.

Roman iz francoske zgodovine.

(Dalje.)

»Kaj hočete, oče! Bil sem ves zmeden! Kakor da nimam glave, se mi je zdelo. Upanje, strah, tesnoba, vseh tisoč čuvstev, ki so vrela v meni, mi je bilo skalilo potrebno hladnokrvnosti. A da končam: ko počij moj strel, se spusti kočija v dir. Jaz stečem za njo, in došel bi jo bil ah, došel bi jo bil gotovo... toda zdajci zaslišim nekoga, da teče za mano, nekoga, ki me naskoči z mečem v roki; jaz skočim v stran, on pa porabi priliko, da se postavi med mene in meč kočije, ki zdreči dalje. Ostalo, oče, pa vam je znano!«

Takšna je bila zgodba, ki jo je pravil vitez staremu Pardajanu v tesni izbi zloglasne beznice, sredi globokega nočnega molčanja, pod očrnelim tramovjem nizkega stropa, ob šepavi mizi, kjer sta sedela pri ledu in pijaci.

»To je vse, kar sem doživel današnji dan.« je zaključil vitez po dolgem premolku, med katerim je motril stari skrivaj svojega sina z mešanico zadrege in občudovanja.

negovih tennih skrbi, »prosil sem te bil, da mi poveš vse, kar si doživel od dne mojega odhoda, in to, kar si mi povedal, je samo zgodba enega dne. Začel si s koncem, na začetek si pa pozabil.«

»Ah, gospod,« je vzkliknil vitez, »važnost današnjega dne naj vam svedoči o važnosti ostalega! Ako sem hotel prodreti za vsako ceno v Memski dvorec, ako sem rabil silo in zvijačo, da izvem, če sta ženski sploh v dvorcu, da se jima približam in ju naposled poizkusim oteti, je bilo zato, ker je moje življenje odslej spojeno z življenjem teh dveh sirot! Moram ju oteti, ali pa umreti! Toda oče, prišla sva semkaj, da se pome-ni o svojih medsebojnih odnosih! Prašati vas moram nekaj... to je prvo — in rotim vas« da mi odgovorite...«

»Govori, sinko moj!« je dejal stari Pardajan z nekakšno grobo nežnostjo.

»Torej,« je dejal sin nekam obotavljivo, »kaj ne, spremljali ste kočijo?«

»Da, vitez. Naročeno mi je bilo celo, da moram ubiti vsakogar, kdor se ji približa. In zdi se, da ta skrb ni bila čisto neutemeljena.«

»Potemtakem,« je povzel vitez z naraščajočo tesnobo, »potemtakem veste, kam se je peljala kočija! Vi veste to, oče! Prej ste rekli, da niste vedeli, koga peljejo v njej...«

»In to je točna resnica! Ah, zapeljivost ni baš največja napaka gospoda Danvilskega!«

»A to veste vsaj, kam se pelje?«

»Ne, sinko moj! Pravim ti, da ne; saj mi verjameš, kaj? Tako hudo vendar ne boš hotel žaliti svojega starega očeta, da bi ga sumničil laži?«

»Verjamem vam, oče!« je odgovoril vitez v globoki boli.

Njegova poslednja nada se je bila razrušila v nič.

»Toda,« je povzel klativitez, »ako ti jaz ne morem povedati, kam gre preleteti maršal, mi lahko vsaj ti poveš, kdo sta jetnici, ki so ju odveljali s tolikšno tajinstvenostjo. Omenil si mi neko Monmoransiško. Od kod ima maršal naenkrat te sorodnice?«

»Oče, spomnite se, kaj sva govorila tisti dan pred vašim odhodom. Spomnite se žene, katere ime naj mi niste hoteli povedati, češ, da ni vaša lastna skrivnost, marveč tuja! Spomnite se žene, ki ste ji nekoč ugrabili hčer...«

Stari vojak se je zdrznil in prebledel.

»Vedite torej: to hčer... Lujzo de Pjen... ali bolje, Lujzo de Monmoransi...«

»Ti jo ljubiš!...«

»Da, gospod!...«

»Usoda!« je vzdihnil stari Pardajan in se prijel za glavo...

»Ljubim jo!« je povzel vitez. »Ljubim jo brez upanja. In vendar jo hočem osvoboditi! Zakaj ona je bila v vaši kočiji... ona in njena mati!...«

»Ali veš to dobro?...«

»Se predobro! Spomnite se, kaj mi je povedala mala Zaneta. Njene besede se utjemajo natanko s sliko matere in hčere... Ugrabili so ju pred kakimi štirinajstimi dnevi. Sumničil sem maršala Danvilskega. A zdaj sem prepričan, da je moj sum utemeljen!... Toda kam ju pelje? Zakaj je izpremenil njiju ječo?«

»Ah, zdaj razumem vse! Zdaj razumem, zakaj je bil včeraj in danes tako oprezen proti meni. Maršal ni hotel, da izvem, da ima v svojem dvorcu dve jetnici, in kdo sta ti dve jetnici! Bal se je! In prav je imel, da se je bal! Zakaj, da sem vedel resnico, sam bi se bil lotil dela, ki si ga poizkusil ti!«

»A povejte, oče, kako to, da vas najdem v službi maršalovi? Odklej ste v njegovem dvorcu?«

»Sele od sinoči. Nadzoroval sem me strogo; toda maršal mi je bil povedal, da bom od polnoči dalje popolnoma svoboden. Namerjal sem te poiskati, kakor hitro pride ta ura.«

Nato je povedal stari Pardajan svojemu sinu, kako sta se srečala z Danvilom v Pon-de-Seju in kaj se je rodilo iz onega srečanja; vitez pa je dopolnil to povest s poročilom o po-

glavnih dogodkih svojega življenja po očetovem odhodu.

Ko je bila ta obojestranska izpoved končana, se je že danilo.

Sklenila sta, da se vrne stari Pardajan v Memski dvorec, kjer bo služil maršalu zvesto v vseh rečeh, tičočih se njegovega političnega načrta.

To je bila najboljša pot, da izvesta, kaj se je zgodilo z Ivano de Pjen in njeno hčerko.

»V skrajnem slučaju,« je dodal klativitez, »živi v dvorcu človek, ki mu morajo biti vse te reči znane. To je tisti, ki je sedel na kočijaževem mestu; vikont d'Aspremon. Njeza prisilim, da odpre usta. Bodi brez skrbi, prav kmalu bova vedela, kako se nama je ravnati.«

»Jaz pa obvestim maršala Monmoransiškega, kaj se je zgodilo. Nato vas bom čakal pri Vedeževalki... s kakšno nestrpnostjo, si lahko mislite sami!«

»Pri Vedeževalki, nesrečnež! Torej se hočeš vrniti v Bastiljo!«

»Saj res, čisto sem bil pozabil na to.«

»Ti ostaneš tu. S krčmarico Pri Bijočem Kladivu sva že dolgo dobra prijatelja. Sicer pa je ta gostilna izmed tistih zloglasnih, kamor se gospodje stražarji in beriči navadno boje vtikati svoje nosove. Tu si varen popolnoma. Ukazati hočem, naj ti pripravijo spodoben brlog za ta čas.«

bili pač izmed vseh storil najboljši, da so ostali doma. Kajti najmanj pravice imajo za divjanje proti Slovencev v Gorici ravno italijanski učitelji, ki dobivajo solde nad dobro polovico iz slovenskih žuljev. Ne samo, da nam ne dajo kulturosci, ki so reprezentativni dosegali kamoro, nobenih šol, še njih učitelji se upajo v družbi poulične druhal netiti sovražstvo in napade na nas! — Ko je omejenen teden zvečer pripel nek pijan možiček iz okolice po Korzu v slovenskem jeziku, ga je takoj obkolila in začela obdelovati straža laških pičkov, ki si je šela v dolžnost varovati ogroženo italijanstvo Gorice. Ker so se Slovenci, ki so prišli mimo, zgražali nad tem početjem, so se spustili nad te. Dr. Treota so pobili na tla in eden izmed njih mu je prizadejal nevarno poškodbo z nekim železnim predmetom. Največjo korajžo so imeli proti mladim fantom. Vsi so bili oboroženi z debelimi gorjaci. Med pretopem se je narobilo toliko ljudi, da so nekateri pomagali ogroženim, drugi pa tekli po policiji, ki je tri najhujše pretepače aretirala. Kakor hitro so se znašli v spremstvu redarjev, pa so postali ti garibaldinski junaki najnedolžnejše najmirnejše ovčice. Nobeden ni bil kriv popolnoma nič, nobeden ni niti z mazincom ganil. Eden je baje ponujal stražniku celo 100 K, samo, da ga izpusti. Na policiji so se delali nedolžne kot sama jagnjeta. Med množico, ki je prišla na policijo, da pojasni vandalstvo teh pičkov, se je znašel čez nekaj časa neki italijanski učitelj (vsaj tako je zatrjeval, da je), ki je hotel pričati o nedolžnosti italijanskih jagnjet. Ker je videl, da mu ne kaže staviti se v nasprotje s toliko množico, jo je naposled popihal. — Od policije je stvar šla pred ok. sodnijo, kjer se je vršila razprava dne 15. t. m. razpravljala je okrajni sodnik Vinci, ki je znan po svoji neodvisnosti in po odločnosti, s katero se zavzema za svoje sodbe. Obtožencev navadno ne obdelava ravno z rokavicami. Topot pa je bil med celo razpravo tako nenavadno miren in tih, da so se čudili vsi, ki ga poznajo že dalje časa. — Priče so izpovedale precej dobro in natančno o počenjanju tičev, ki so stali pred sodnijo. Imeli so dva odvetnika, ki sta jih branila. Razume se, da so tudi na sodniji obračali celo stvar na glavo in trdili, da so bili napadeni od Slovencev in da so se le branili. — Ko je sodnik Vinci ustal, je navzočo občinstvo z napetostjo poslušalo, kakšna bo sodba. In z isto mirnostjo je razglasil sodnik Vinci sodbo, s katero nalaga Palichu 30 K globe, Viktorju Vittori in Trevisanu po 10 K globe, Jožefu Bratužu iz Trsta pa 48 ur zopora. — Občinstvo je strmelo. Sodnik Vinci pa se je z isto mirnostjo usedel in začel z utemeljevanjem sodbe. Proti koncu utemeljevanja pa mu je vendarle kri vzkipela (ali kri sodnika ali kri Italijana, pač ni težko uganiti) in postajal je nekam živahen. Sodnik Vinci, kakor znano, zna zašiti vse drugače, kakor je storil to v tem slučaju.

Koncert Češke Filharmonije v četrtek 16. t. m. v Trgovskem domu je uspel krasno. Dvorana je bila polna. Taki koncerti so v Gorici redkost.

Italijanska kultura se kaže tudi v tem, da so naši Italijani v Gorici principijelno proti vsem, kar ni nacionalno italijansko. Češki Filharmoniji niso ugodili na prošnjo, da bi privedli koncert v italijanskem gledališču. Če bi svirali v italijanskem gledališču Čehi, se podre italijanstvo Gorice!

Ljubljanski ansambl bo igral v nedeljo 19. aprila v Trgovskem domu »Deteseva brata«. Kdor je igro že kdaj videl, ga gotovo ni treba vabiti, ker se je nikdar ne da naveličati. Kdor pa morda še ni videl te krasne narodne igre, naj nikar ne zamudi prilike!

Zveza jugoslovanskih železničarjev, podružnica Gorica sklicuje dne 3. maja javen železničarski shod, ki se bo vršil ob pol 4. uri popoldne pri »Zlatem Jelenu«. — Odbor.

Dnevni pregled.

Modrost uradnega zgodovinarja. Znani avstrijski zgodovinar dr. Friedjung je označil razmerje med Avstro-Ogrsko in Rusijo s sledečimi besedami: Konkurenčni boj Avstro-Ogrske z Rusijo je v zadnjem stoletju imel svoje polje na Balkanu. Končni izid tega boja je dejstvo, da je ena vesela druga izrinila z Balkana, tako, da danes nima na Balkanu temelja niti Rusija niti Avstro-Ogrska. Dvakrat je zajela Avstro-Ogrska Rusijo pot v Carigrad. Enkrat za časa krimske vojne in drugič leta 1878. Iz teh skušenj se je pa Rusija poučila, da pot v Carigrad pelje edino čez Dunaj in to je vedlo k daljši poostitvi rusko-avstrijskih odnosov. Ta napostek se

je po drugi balkanski vojni zelo naporno pokazala v Galiciji, v Bukovini in ogrskih krajih, kjer stanuje del ruske narodnosti. Procesi v Marmaroš-Sigetu in v Lvovu so drastični dokazi. Avstrijska diplomacija dela čisto strateško. Koristno je prenesti vojno v deželo sovražnika, to je glavno pravilo strategije. Zato Avstro-Ogrska, priznavajoč svoje kraje, ki meje z Rusijo in kjer stanejo Rusi za prednje straže Rusije, kliče na odgovor »glasitelje ruskega panslavizma« in se trudi, da jih uniči. (Iz tega vzroka so torej nastali procesi in izseljevanja v Ameriko.) Najboljše sredstvo za to je pa ukrepitev ukrajinstva v Avstriji. Separatizem Ukrajincev je tako močan element, da se je Avstrija odločila prenesti svoje prednje straže tudi na rusko mejo v centrum ukrajinskega gibanja, ki dobiva na vse zadnje podporo tudi v ruski uradni politiki, ki s proganjanjem ukrajinstvo ojačuje. — To je avstrijskih krogov program in ruski listi pravijo, da so Friedjungu za pojasnilo hvaležni.

Kdo je kriv anarhije v Albaniji. »Zeit« piše o Albaniji: Že mesec dni je odkar je Viljem zasedel albanski prestol, vendar ni opaziti nikake izpremembe in vladanja. Še vedno vladajo begi in paše, kakor za turških časov. Vsi vedo, da je anarhija zasluga Essad paše, ki ni le vojni minister temveč vodja kabineta. Brez njegovega dovoljenja se ne imenuje niti najnižji uradnik. Že preje so njegovi ljudje zavzemali vsa mesta in sedaj ni uradnika, ki bi ne bil Essadov pristaša. Tako je Essad paša upeljal v Albanijo vladu, ki se malo razlikuje od vlade Abdul Hamida. Zakon je postranska reč, Essad paša glavna stvar. Severna Albanija se temu protivi in bati se je resnih nemirov, katerih seveda Viljem ne sluti.

Zaradi hrvaškega pozdrava, ki ga je dobil di San Giuliano od opatijskega župana, je razburjeno vse italijansko časopisje to in onstran meje. Nekateri pravijo, da je bilo to za italijanskega ministra celo žaljivo. Toda hrvaški pozdrav v Opatiji ni bil osamljen. Predvčerajšnjim se je peljal di San Giuliano v Lipico pogledat našo žrebčarno. In glej smolo — povsod so ga pozdravljale samo slovenske in hrvaške zastave. Italijanski minister se je zdaj lahko prepričal, kako slabo so poučeni Italijani, ki mislijo, da je na našem Primorju vse Italijansko. Italijani živijo v težki zmoti, ker jih naši Italijani farbajo. Zato bo prav zdravo, ako vsaj minister spozna resnico. Kako gorostasne zimate prinašajo ital. listi, bomo pojasnili te dni v članku, ki smo ga prejeli.

Pred svojim pragom naj pometa »Slovenec«, ki se pritožuje na gorški deželni odbor, češ, da zapostavlja katoliške (t. j. klerikalne) diake pri podeljevanju podpor. Dobro bi bilo, ko bi »Slovenec« povedal, koliko znašajo podpore, ki jih podeli krajski deželni odbor neklerikalnim dijakom. Ampak on tega ne bo povedal, ker bi moral napisati samo veliko ničlo. Taki so naši klerikalci: sami pristranski do skrajnosti, krivični in nasilni, od drugih pa zahtevajo nadčloveško nepristranost in naravnost angeljsko pravičnost — še več, tudi od drugih zahtevajo, da dajo klerikalcem vse, svojim pa nič.

Lepe prijateljice imajo naši klerikalci v hrvaških frankovcih. Pregovor pravi: povej mi, s kom občuješ, in povem ti, kak človek si. Hrvatski frankovci, v katere so naši klerikalci tako zaljubljeni, so pa res slabi ljudje in postajajo vsak dan slabši. Ker svoji nasprotnici, hrvaško-srbski koaliciji, ne morejo nikakor do živca na pošten način, ji pa skušajo škodovati in jo strmoglaviti na nepošten način, ker v izbiri sredstev niso bili frankovci — ravno tako kot naši klerikalci — nikdar izbirčni. Sedaj so namreč začeli frankovci koalicijo zopet denuncirati, da je veleizdajalska in da je z veleizdajalci imi idejami zastrupila tudi že hrvaško polke, ki jih zato vojna uprava premešča iz Hrvatske, v hrvaške garnizije pa prihajajo nemški in madžarski polki. So res ostudna golazen, ti frankovci!

Iz Idrije. V zadnjem času so se ustanovila politična društva z imenom »Svoboda«. Pevsko društvo »Svoboda« v Idriji, ki obstoja že dalje časa, pa je popolnoma nepolitično in zasleduje le kulturne cilje. Da bi se ga ne zamenjavalo z onimi političnimi društvi enakega imena, je na svojem zadnjem občnem zboru sklenilo, izpremeniti ime in se sedaj imenuje »Pevsko društvo Idrija«, kar naj blagovolji vzeti na znanje slavno občinstvo, kakor tudi bratska društva.

Opozarjamo še enkrat na koncert, ki se vrši danes v dvorani »Narodnega hotela« v Postojni. Na program so svetovna dela najslavnejših mojstrov violine: Čeha Ondříčka, Poljaka Wieniawskiego, Španca Sarasateja i. dr. Opetovano z njimi je nastopil Ivan Trost na raznih

koncertih v in izven domovine in dosegl vsled svoje virtuozne igre povsod burno odobravanje. Med pevskimi točkami je zastopana slovenska starejša glasba z dvema pesnicama Benjamina Ipavca, ki sta vzbujale na Ipavčevem večeru ljubljanske »Glasbene Matice« vseobčo pozornost. Izmed novjših stvari pa nam zapoje Josip Rijavec skladbe dr. Gofmira Kreka, Tone Lajovica in Janko Ravnika. Opozarjamo posebno na melodijozno arijo Rudolfa iz opere »Boheme«, ki spada med najboljše točke Rijavčevega repertoarja. Vse točke spremlja na klavirju Niko Stritof, bivši dirigent slovenskega deželnega gledališča, ki se je že večkrat izkazal kot fin, diskreten spremljevalec. Začetek koncerta točno ob osmih. Vstopnice se dobivajo pri g. F. Kutinju, trgovcu v Postojni po 2 K 40 h, 1 K 50 h, 1 K; stojišča po 60 h.

K novice o »nočnem napadu« na Elizabeto Demšar iz Selc, se nam poroča, da ni Florijan Verhunc iz Železnikov v nobeni zvezi z napadom. Verhunc je zdaj v Trstu in ob času napada ni mogel biti v onem kraju.

Pretep kmečkih fantov. Dne 13. t. m. zvečer se je napolitelo več posestnikovih sinov iz Dragomerja v bližnji kraj Log, kjer so se hoteli zabavati. Predno pa so prišli v Log, so jih tamošnji domači fantje ustavili. Med obema gručama fantov je nastal prepri, ki se je kmalu razvil v sijajen fantovski pretep. Domačini so tuje napodili.

V znamenju gnojnih vil. Na Veliki ponedeljek je nastal med delavcem v kamnolomu Jožetom Skubicem in Francetom Juhantom iz Notranjih Goric iz neznanega vzroka prepri, ki ga je hotel Skubic pomiriti s tem, da je zagrabil gnojne vile, napadel z njimi svojega nasprotnika in ga težko poškodoval.

Aretacija radi tatvine. Na Grosupljem je bil predvčerajšnjem aretiran neki 20letni fant iz Moravč, ki je na sumu, da je izvršil več tatvin. Orožništvo ga je izročilo okrajnemu sodišču.

Dva mlada tatova. Komaj je kajzarjev sin Janez Bozovičar štrinajest let star, že je delal s svojim dvajsetletnim bratrancom Antonom Bozovičarjem smrtno grehe po sedmi božji zapovedi. Tako sta se splazila nadebudna fantina v hišo posestnika Jerneja Berčiča iz Stare Loke in sta odnesla iz zaklenjene omare, kjer se je nahajala večja vsota denarja, stoštirideset kron. Neki posestnik sta ukradla petdeset kron in iz skrinje neke katarice sta vzela dvajset kron. Ukradeni denar sta tatinska nadbudna fantina razdelila med seboj in ga zapravila. Če bosta nadaljevala na ta način to svojo začeto pot, bo še Gradiška zanju premajhen zapor.

Aretirana potepuha. V Medvodah je orožništvo aretiralo nekega brezposelnega kontorista in nekega klayca radi vlačuganja. Okrajno sodišče bo imelo z njima opravka.

Liubliana.

— **Današnja »Neža«** nosi na sebi lepo pomladansko obleko — v bledozeleni barvi, kakor ono prvo zelenje, ki se pojavlja okoli sv. Jurja. »Neža« se je spomnila sv. Jurja, ki ga časti naš narod kot zmagovalca nad zimo. Zato vidimo lepe slike, ki kažejo zmago nad zmajem. Pa tudi drugače je »Neža« vsa jurjevska in ima polno dovtipov. Na zadnji strani se kaže lep pomladanski prizor, kakršnih vidimo zdaj mnogo v prirodi. Kupujte jo!

— **Bolj počasi!** »Zarja« pripoveduje, da »Dan« zadnje čase zelo rad grize v vse, kar je socialno demokratičnega; »Zarja« vsled tega trdi, da je »Dan« skrajno protidelavski list, kar naj bi delavci vzeli na znanje. No, kaj tacega pa še ne; ker baje grize v vse, kar je socialno demokratičnega, naj bi bil »Dan« vsled tega že protidelavski list? To je ravno tako, kakor če bi pisali proti Ant. Kristanu, pa bi nam vsled tega kdo očital, da smo protidelavski. To bi bil malo prehud skok; ne? In delavci naj vzamejo na znanje, da je »Dan« protidelavski list. Delavci so tako razsoden element, da bi bili že sami zapazili, da je »Dan« protidelavski list in bi ne čakali na »Zarjo«, da jim to pove. Pa ravno z delavskimi vrst nam prihajajo z vseh strani informacije in tudi priznalna pisma.

— **Današnja nogometna tekma med prvini in drugim moštvom** »Ilirije« se vrši v slučaju lepega vremena popoldne ob 3. na travniku pod »Tivoli«. Stojišča 40 vin., dij. 20 vin.

— **Tržačan v Ljubliani.** Samo za par ur sem obiskal ljubljansko mesto, pa že prvo uro sem naletel na slučaj, ki je vreden, da ga Vam malo opišem. Bilo je namreč tako-le: Kdor hoditi ne zna, naj se v Ljubljano poda,

tam že stražniki skrbе, da ne zaostanejo noge.

Ko sem se pripeljal v ponedeljek dne 13. t. m. v Ljubljano z namenom, da obiščem prijatelja v Zalokarjevi ulici, sem vprašal v Wolfovi ulici stražnika, kje da se nahaja dotična ulica. Ker mi ni mogel odgovoriti na vprašanje po vednosti svoje učene glave, je izvelkel svoj zapisnik in prebral stran za stranjo ter konečno med drugimi našel tudi »Zalokarjevo ulico« ter mi dal natančno navodila, naj grem proti Trnovemu, potem ob vodi Gradaščici do trnovske cerkve, potem malo na desno in nekoliko na levo, pa tam v bližnji cerkve, »potem pa vprašajte, boste že našli«. — Tako mi je natančno dopovedal, in jaz, trdno prepričan, da najdem tam svojega prijatelja, krenem brzih korakov proti zaželjenemu cilju; toda po dolgem iskanju le ni hotelo biti nikjer tiste ulice, katero mi je g. stražnik tako natančno zaznamoval. Konečno pa vendar vprašam še enkrat neko približno 12letno deklico, ako mi ve povedati, kje je »Zalokarjeva ulica. Seveda me je malo začudeno pogledala, ker sem bil oddaljen le samo približno 2 kilometra od Udmata, kjer se nahaja Zalokarjeva ulica. Še par besedami sem zadobil zadostna pojasnila ter sem po več kilometerskem iskanju našel ulico in — prazno stanovanje, ker prijatelj je že odšel (ker me ni bilo ob določeni uri) in konečno sem zamudil vlak, s katerim sem se nameraval odpeljati. To je bil še dobiček, da sem lahko spal, ker sem se dobro izprehudil. Bil sem vesel nad deklico, ki je znala to, kar stražnik v državni službi ni znal.

— **Moste, moderna občina,** tako se je nekoč g. Oražem izrazil v občinski pisarni. Kaj pa v resnici občani vidite tako modernega. Dolga se Vam je res napravilo toliko, da ga še ni občina Moste toliko imela, odkar pomni svet. Sedaj Vas pa vprašamo: Kateri so glavni faktorji, kar se tiče občinskega gospodarstva? Seveda g. Oražem je prvi, drugi je pa menda g. Podobnik. Gospodje občinski odborniki, stopite malo bližje, ogledite si ta dva moža in gotovo boste prišli do lastnega prepričanja, da ste izročili občino v roke moža, kateri Vam danes ne more dati nikake garancije za sigurnost občinske uprave in občinske blagaine. Čast Vam je bila, poslušati Oražemovo gospodarstvo glede občinske uprave v Mostah. Gospod Oražem se je takrat nahajal še kot gerent. Že takrat se mu je dokazalo slabo občinsko gospodarstvo pri c. kr. dež. sodniji v Ljubliani. Potem pa g. Oražem govori od nekeake modernosti. Ogledite si najprvo njegovo gospodarstvo. G. Oražem pošlje svoje posle k raznim obrtnikom, tam jih najprvo vprašajo, če imajo denar; ako nimajo denarja, ne dobijo ničesar. Večkrat se je že zgodilo, da so prišli posli praznih rok domu, ker niso imeli denarja pri sebi. To je gotovo lep napredek. Oražemovega gospodarstva. Moščani ali si želite, da pride tudi občina v tako modernost?

— **Sokol I.** vabi svoje članstvo, da se udeleži pogreba večletne članice sestre Helene Sinuc, posestnice in kantierke pri 17. pešpolku. Zbirališče v društvenih prostorih ob pol 4. popoldne.

— **Koristna prireditve** o kateri smo že poročali, odločila se je tukajšnja podružnica tvrdke Singer Ko., delniša družba šivalnih strojev prirediti od 1. do 23. majnika v veliki dvorani »Mestnega doma« brezplačen učni tečaj, za umetno vezenje, krpanje perila in nogavic. Pri takšnih tečajih dobijo učenke natančni pouk v uporabi izvirnega »Singer« šivalnega stroja, ter šivanju aparatov tem strojem pridejanih. Kakor smo izvedeli se lahko udeležujejo tega tečaja ne le dame katere že imajo »Singer« šivalni stroj, temveč tudi iste, katere še nimajo izvirnega »Singer« šivalnega stroja ali pa sploh še nobenega, vendar se je pa v tem slučaju potreba poprej zglasiti v trgovine tvrdke Singer Ko., delniške družbe šivalnih strojev, sv. Petra cesta št. 4 v Ljubliani.

— **Težko poškodovan vojak.** Dne 14. t. m. zjutraj so našli ljudi na trgu Tabor nekega vojaka 17. pešpolka v kaluži krvi. Na levi roki je imel rano, iz katere je močno krvavel in še eno težko poškodbo — najbrže si je zlomil levo nogo. Vojak je popival prej z gotovim tovarišem v neki gostilni na Martinovi cesti in ga je najbrže na poti domov napadel kak civilist in ga poškodoval.

— **V znamenju pivske steklenice** V neki gostilni na Zaloški cesti se je začel te dni pripraviti z gostilničarko neznan delavec. Med prepriom je surovina zagnal krčmarici v obraz pivsko steklenico s tako silo, da so morali žensko prepeljati v deželno bolnico, ker je bila težko poškodovana.

— **Pri blagajni okradena.** Kajzarici Mariji Erbežnik iz Sore je pretekli četrtek neki neznan tat ukradel denarnico z bankovcem za sto kron in za nekaj kron drobiža. Tatvina se je izvršila, ko je Erbežnikova kupila v gnečji vozni listek

— **Asta Nielsen,** dosegla je zopet enkrat velikanski uspeh v štiriletni veseloigri »Angeljček«, ki se predvaja v kinematografu »Ideal« samo pri večernih predstavah. Pri popoldanskih predvaja se jako lepa ameriška drama »Za čast«. Posebno omeniti je v tej sliki leni naravni prizori vojne, predzorni jahalni prizori in padci s konji vred. Prekrasna je slika »Benetke ponoči«. Fotografije so očarjujoče, lepo in umetniško izvedene.

Trst.

Zadnja burja, o kateri smo poročali včeraj, je napravila v pristanišču precej škode. Poškodovanih je bilo več bark in čolnov. Pripetilo se je tudi več nesreč; močan veter je prevrnil nekatere čolne z ribiči, ki so bili v nevarnosti, da utonejo. Posebno smolo pa je imel mornar Matej Godina iz Kotora. Ostal je kot čuvaj na barki, ki je bila privezana ob boo na pomolu št. 7 v prosti luki. Silen veter pa je odtrgal boo ter jo zagnal z barko vred iz pristanišča. Godina vsega tega ni niti opazil; na pomoč je začel klicati šele tedaj, ko se je nahajal že precej daleč od brega. Slišal pa ga ni nobeden, zakaj bila je noč. Pozneje so pa vendarle opazili, da ni več barke ob pomolu, in ker so vedeli, da se je nahajal na njej mornar Godina, so sklenili takoj, da ga grede poiskati ter ga morebiti še rešiti pravočasno. Barko je odšel iskat parnik »Pelagosa«, za njim pa parnik »Tergeste«, toda ta se je vrnil okrog polnoči nazaj brez uspeha. V celnem tržaškem zalivu ni mogel zaslediti barke. Že se je mislilo, da je barka z mornarjem pokopana v valovih in da bi bilo vse novo iskanje brezuspešno. Naslednje jutro pa se je odločilo na novo iskanje; iskat sta odšla parnika »Belvedere« in »Nanos«. Popoldne okrog 5. ure se je povrnil v tržaško pristanišče parnik »Pelagosa«. Preiskal je vse morje do višine izliva reke Piane v Italiji, a nikjer ni videl barke. Okrog 8. ure zvečer se je povrnil parnik »Belvedere«, ob kateri je bila privezana naša naša barka. Na krovu parnika pa je stal mornar Godina popolnoma zdrav. Parnik »Belvedere« je zasledil barko z Godino tri milje od izliva reke Tagliamento v Italiji. Pozno v noč se je povrnil v pristan tudi »Nanos«. — Lahko si mislimo, kako je bil Godina vesel, ko je zopet stopil na suho. V smrtnem strahu je preživel na morju viharno noč in en dan, sredi razburkanega morja, sam, a dejal je, da ni obupal, ker je vedel, da ga bodo pogrešali in ga poiskali.

Prepad pod Šklednjem. Pod Šklednjem je prekopan hrib skoro navpično, in to prav poleg glavne ceste. Prepad je globok gotovo kakih 50 metrov. Ker ta prepad ni ograjen skozi in skozi, preti mimoidečim, posebno tujcem, nesreča. V sredo ponoči je ponesrečil na tem mestu Arabec Ibrahim Abdallah, star 40 let, kurjač na parniku »Sergije«, ki je pripeljal v naše pristanišče riž (kakor smo poročali). Arabec, ki najbrže ni vedel za prepad, je padel v globoko ter se ubil. Našli so ga naslednje jutro ob 6. uri. Okrog 9. ure je še vedno ležal na istem mestu. Čakali so, da pride komisija. — Ob mrliču so stali trije Arabci, pokojnikovi tovariši in so jokali. Zelo žalosten prizor. — Napisali smo že par ostril vrst na naslov mestnega magistrata, ki je tako nemaren, da ne ogradi ta grozen in nevaren prepad. Magistrat pa je zagradil samo polovico prepada, najnevarnejšega dela pa ni ogradil. Delo je običajno in sedaj je pretleko že več mesecev, ne da bi se delo dovršilo. Naš magistrat, ki se obregne drugače ob vsako malenkost, ne vidi svoje nesramnosti, ki ubija ljudi. — Ali ni nobene oblasti nad tržaškim magistratom?

V zaporu v ulici Tigor je eden izmed kaznjencev napadel čuvaja izmed kaznjencev ter ga ranil na glavi tako močno, da je moral iskati zdravniške pomoči na zdravniški postaji.

Tržaški tatovi. V sredo ponoči so vlomili trije tatovi v urarno in zlatarno v ulici Commercial 5. Medtem, ko si je eden izmed tatov polnil žepo z urami, sta stala druga dva na straži pred trgovino. Slučajno pa je opazil tatove neki gospod in je opozoril nanje stražnika. Ta je odšel takoj na označeno mesto, toda tatova, ki sta stala na straži, sta ga takoj opazila, zaživž-

gla in zbežala. Na žvižg je prihitel tudi tretji tat iz urarne in pričel bežati na vso moč. Stražnik pa ga je dohitel ter ga odvedel na policijo, kjer se je dognalo, da je aretirani tat Anton Duez, star 24 let, brez posla in brez stanu. — Lastnik urarne je spoznal, da so mu odnesli tatovi okrog 40 različnih ur v skupni vrednosti 500 K. Duez taji, da bi kradel in neče povedati imen svojih tovarišev. Vtaknili so ga v luknjo. — Tatovi so odprli s ponarejenimi ključi vrata brivnice, ki se nahaja v ulici Giupliani 32, ki je last Petra Parina. Odnesli so 30 britev, 7 strojev za striženje, dolgo kito las in povrh še kakih 70 K. Škoda, ki jo trpi brivec, znaša okrog 280 K. — V četrtek zjutraj je opazil Ivan Antonac, da je njegova kovačnica, ki se nahaja na Opčinah pod števil. 176, odprta. Ko je stopil Antonac v delavnico, je spoznal, da so jo obiskali tatovi, zakaj zmanjkalo je najboljših orodij v skupni vrednosti 150 K. Tatovi so vlomili vrata z železnimi drogovci. — Tatvina je naznanjena orožništvu.

Južna železnica v Trstu ima nastavljenega nemškega zdravnika Dufeka, ki ne zna niti trohice slovenski, vsled česar se slovenski železničarji tudi ne morejo sporazumeti z njim. To ni prav. Zahtevamo, da južna železnica nastavi slovensčine zmožnega zdravnika. Sicer je bila v tej zadevi na zadnjem shodu zveze jug. železničarjev sprejeta ostra resolucija. Bomo videli, če se bo kaj storilo. Poveemo pa, da teh razmer ne bomo trpeli. Če se ne napravi kmalu red, bomo prisiljeni nastopiti z vsemi sredstvi.

Ljubljanski igralci v Trstu. 22. in 23. t. m. nas obišče ljubljanska popotovalna igralska družba pod vodstvom gosp. Skrbinška. Prvi večer bodo igrali dramo »Ljubinkanje«, drugi večer za izborna velezabavno vojaško šaloigro »Tretji eskadron«. Kakor se čuje, igra ta družba izborno, posebno z Gorice prihajajo glasovi, ki ne morejo prehaliti nastopa ljubljanskih igralcev. Prihitite vendar sedaj, tržaški Slovenci, v »Narodni dom«, v naše domače gledališče in presodite našo domačo umetnost. Mnogo Slovencev obiškuje vsak večer gostovanje nemških igralcev in se zabava pri nemških operetah. Ne maram zaradi tega obiti kako narodno mlačnost, ne, to je popolnoma prav, ker umetnost je vendar mednarodna in kaj lepega vsakdo rad pogleda, a bilo bi pa žalostno, če bi mi v tem času, ko se zabavamo v tujih gledališčih, ko nosimo tujcem naš denar, zamenjali naše slovensko gledališče in pustili, da bi naši lastni umetniki, ki so povsod želi polno priznanje, igrali stenam, prazni dvorani. Torej na svidele oba večera!

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

SUFRAŽETKE POŽIGAJO KOT NORE.

London, 18. aprila. V Londonu je zbruhnila prava manija požiganja. Požarji zavzemajo čimdalje večji obseg. Včeraj je pogorelo 13 hiš, danes je zbruhnilo 6 novih požarov. Sodi se, da so vse požige povzročile sufražetke.

ŠTRAJK TOBAČNEGA DELAVSTVA.

Rim, 18. aprila. Delavstvo v državnih tobačnih tovarnah v Neapolu, Rimu, Modeni in Bologni je ustavilo svoje delo. Zahteva povišanje plač.

INESTIJA.

Carigrad, 18. aprila. Egipčanski turški major Abdul Aziz Ali, ki je bil leta obsolten na smrt in potem pomiloščen na 25letno ječo, je bil danes izpuščen na svobodo pod pogojem, da takol zapusti Carigrad. Pomiloščen je bil na pritisk egipčanskih dostojanstvenikov in francoske diplomacije.

SPORAZUM GLEDE EPIRA.

London, 18. aprila. »Reuters« poroča: Pričakuje se, da se od trozvez predlaganih spremembam k predlogom, ki jih je Francija, Rusija in Anglija stavila glede znane grške note, tičeče se Epira in egejskih otokov, od strani imenovanih treh vele-sil ne bodo stavile nikake težkoče.

ČRNA GORA ZASEDLA OZEMLJE HOTI IN GRUDOV.

Cetinje, 18. aprila. Celo na tionski konferenci Črni gori priznana je plemeni Hoti in Grudov so medle črnogorske čete. Hoti so na

svojih hišah razobesili bele zastave. Zasedenje se je izvršilo brez težkoč, le v Trebinju so se ustavljali in pri tem bili štirje črnogorski vojaki ranjeni.

KONEC SESTANKA.

Opatija, 18. aprila. Italijanski minister di San Giuliano se je danes popoldan ob 5.20 odpeljal v Rim. Berchtold se pa odpelje jutri zvečer na Dunaj.

TURČIJA IN RUSIJA.

Petrograd, 18. aprila. Listi poročajo, da bosta v kratkem turška ministra Enver paša in Talaat bej obiskala Petrograd. Temu potovanju se pripisuje velik političen pomen.

Mali oglasi.

Beseda 5 vinarjev. Najmanjši znesek 50 vinarjev. Pisnemu vprašanju je priložiti znamko 20 vinarjev. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo vnaprej; zunanji laserenti v znakah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Kolesa Puhovala in še druga iz tovarne Štirija, potem stare še dobre po vsaki ceni. Harmonike, nove in stare, plošče za gramofon, igle! Vse to se pri meni dobi in cenejši kot drugod. Se priporočam P. Bizjak, star., Kranj 102. 195-3

Proda se pes čuvaj (ovčarski) približno 3 leta star, vpraša se naj Ljubljana, Stari trg 5, 251-x

Išče se mebljovana soba s hrano. Ponudbe z navedbo cene na V. Golobu, Gosposka ulica 12.

Lepi portal za prodajalno z vhodom in izloženim oknom se zaradi prezidave ceno proda. Tržaška cesta števil. 43.

Žagar, Ljubljana, Stari trg 32 naređi čepice tudi ako se blago prinese. 268-1

KORESPONDENCA.

Inteligenten mladenič bi korespondiral z idealno, prijetno gospico, pod 19 leti. Naslov: »Isi« poštnoležeče, Ljubljana.

Išče se

kovaški mojster, kateri bi sprejel takoj vajenca starega 16 let in sicer v bližini mesta, tudi v mestu, samo da je obrtna šola. — Naslov v Anončni ekspediciji v Ljubljani.

Fotografski aparat

„Ica-Ideal“ (10×15)

s tremi dvojnimi kasetami in z vso fotografsko opremo se za vsako ceno proda. — Naslov v »Anončni ekspediciji«.

Edina primorska tovarna dvokoles

„Tribuna“

Gorica, Tržaška ulica št. 26, prej pivovar Gorjup.

Velika eksportna zaloga dvokoles, šivalnih in kmetijskih strojev, gramofonov, orkestrionov itd. itd.

F. Batjel

Gorica, Stolna ulica števil. 2-4. Prodaja na obroke. Ceniki franko.

Pozor stavbeniki!

Pozor občinstvo!

Izgotovljene štedilnike

solidno domače delo, prodaja po jako nizkih cenah

RUDOLF GEYER, ključarski mojster,

Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 10.

Priporoča tudi vsa v stroko spadajoča dela, vrtna, stopniščne in balkonske ograje, rastlinjake itd. ter vsa popravila.

11.50 = Velika zaloga = 11.50

najfinejših, trpežnih in nogi najbolj prijaznih

čevljev

za dame, gospode in otroke.

Viktorija Sterniša

Ljubljana,

Jurčičev trg števil. 3.

Gg. učiteljcem, učiteljicam in drž. uradnikom 15% popusta.

Več gospodov

se sprejme na hrano in stanovanje. Več se izve Križanska ulica števil. 12, I. nadstr. desno.

Nesrečno poročeni gospod želi

korespondence

s kako simpatično gospo. — Tajnost strogo zajamčena. Pisma se prosijo na »Anončno eksped.« pod 2./3. 14.

Gospodična

išče mesto v restavraciji ali kavarni kot plačilna natakarica. — Ponudbe na »Anončno ekspedicijo« v Ljubljani.

Kneza Auersperga radioaktivno kopališče

Toplice na Kranjskem

Postaja dolenske železnice Straža-Toplice. Akratov vrelec 38°C, ki daje nad 30.000 lit. radioaktivne vode na dan. Velika kopališča, posebna in močvirna kopeli. Elektroterapija, masaža, s komfortom opremljene sobe, izvrstne restavracije. — Indikacije: revmatizem, protin, nevralgija (ishias), nevrastenija, histeria, ženske bolezni itd. Prospekte daje kopališko ravateljstvo.

Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Spretnega krojaškega pomočnika

delovodjo

samo za boljša in salonska dela s prav dobro plačo in trajnim mestom sprejme takoj krojaški mojster

Fran Kraigher, Gosposka ul. 5.

KUČ

zdravniško priporočeno kraljstvo tvoreče vino daje moč in zdravje.

Vzorec 4 steklenice 5 kg franko po poštnem povzetju K 4-80. Edina zaloga

Br. Novaković,

veletrgovina vina, Vermoutha, Marsala, Malage, Konjaka, žganja itd.

Ljubljana.

Gostilna. Anton Ivančič Buffet.

TRST. Andemo de Toni, via Nuova 5. TRST.

Tržaškemu občinstvu in v Trst prihajajočim Slovincem jamčim za pristna istrska, vipavska in dalmatinska vina, kakor tudi vedno sveže pivo in izborno mrzlo in gorko kuhinjo.

FRAN MALIS,

diplomirankrojač.

Trst. - Ulica Tor S. Piero 4 - Trst.

Podružnica: Nabrežina 99.

Ali ste že bili v čevljarnici

Antona Javernika, Trst,

ulica Farnetto 33??

Sprejemajo se tudi popravila.

Za nakup oljnatih in suhih barv, lakov, firnežev in vse v to stroko spadajočih predmetov se priporoča tvornica barv

Premerl & Jančar

Dunajska cesta števil. 20. Ljubljana Kolodvorska ulica števil. 18.

Fristne emajlne barve, karbolinej, mavec itd.

Na drobno in debelo. Na drobno in debelo.

P. n. občinstvu, g. trgovcem in gostilničarjem naznanjamo, da smo otvorili na Rakeku, v bližini kolodvora

trgovino z vinom, žganjem in deželnimi pridelki na debelo

Za mnogobrojna naročila, katera bomo točno in najvestneje izvrševali, se toplo priporočamo

Domicelj & Belle.

Modistinja

Minka Horvat, Ljubljana, Stari trg 21.

Priporoča svojo veliko zalogo damskih in otroških klobukov, športnih čepic in vseh potrebščin za modistke. — Popravila se točno in najcenejšje izvrše.

Velikonočna okasion prodaja

čez 25.000 komadov.

Najnovejše za spomlad in leto za gospode in dečke, damska konfekcija pariških in berlinskih modelov po čudovito priznanih nizkih cenah.

Poglejte si izložbe.

Angleško skladišče oblek

O. Bernatović, Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Telephon 132.

Matere, ki imajo svoje otroke rade, jim dajo za okrepljeno dobrega mleka s Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo.

Kathreinerjeva se po slovitom Kathreinerjevem načinu napravila iz najboljšega sladkorja in je že 23 let zdravniško priznana krepljena pijača.

Pri nakupu se mora vedno izrecno zahtevati pristna Kathreinerjeva v zaprtih zavojih s sliko župnika Kneippa.

Rajmund Bizjak

urar in zlatar
TRST

Campo S. Giacomo 4.

Velika zaloga žepnih in stenskih ur, regulatorjev in budilk prvovrstnih tovarn. Velika izbira urarskih potreščin.

Lepa, nova hiša

(vila),

ki se jako dobro obrestuje s petimi stanovanji, sadnim in sočivnim vrtom v Bel'aku (Lind) se radi družinskih razmer pod zelo ugodnimi pogoji in po primeroma nizki ceni takoj proda.

Pojasnila daje Jakob Špicar, posojilniški uradnik na Jesenicah (Gorenjsko).

Kupi se že rabljena oprava za izdelovanje sodavice.

Ponudbe in pojasnila naj se pošljejo pod šifro: „Sodavica št. 100“ poste restante Ljubljana glavna pošta.

Kje kupujete
škarje, britve
in
žepne nože?
Pri brusarju

J. Kraiger-ju,

Ljubljana, Zidovska ulica.
On je umetnik in fini brusar z električnim obratom.

Učenka

ki ima veselje do modne trgovine in zna vsaj nekoliko nemško govoriti in pošteni

deklica

ki ima veselje do kuhe ter hišnega dela se takoj sprejmeta v Ljubljani. Ponudbe do 1. maja t. l. pod „Pridnost“ poštno ležeče Ljubljana.

Sveže pivo

najfinejše dvojno marčno belo in črno (Bockbier), belo 1/2 litra vrček po 20 v, steklenice 1/2 lit. čez ulico ravno tako 20 v. Črno pa v steklenicah po 24 v. Dobi se tudi dobro vino, gorika in trzla jedila. Na razpolago so cenjenim gostom v popoldanskih urah, vozovi za vožnjo v mesto in okolico.

ANTON MAVER,
posestnik in restavratel
hotel „Vega“, Sp. Šiška 26.

Led
poceni se dobi tu in v Ljubljani,
Metelkova ulica št. 13.

„Singer“
šivalni
stroji so ne-
prekosljivi
v trajnosti
in vsestran-
sko upo-
rabo.

„Singer“
šivalne
stroje do-
bite samo v
naših pro-
dajalnah z
„S“ izve-
skom.

Singer Ko.

delniška družba šival-
nih strojev.

Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.
Novomesto, Glavni trg št. 45.
- Kranj, Glavni trg št. 119.
- Kočevje, Glavni trg št. 79.

Ano Novo in Dubljana

Čevlji

prvovrstne kvalitete
kakor elegance!

16.50

12.50

Šelenburgova
ulica

Danijel Zupanc

trgovina z zlatino, srebrnino in urami
Ljubljana, Sv. Petra cesta 8

priloga svojo bogato zalogo vsako-
vrstne zlatine, srebrnine in ure po
jako nizkih cenah. — Vsakovrstna nova
dela in popravila se v lastni delavnici
po najnižjih cenah izvršujejo.

Lastna izdelovalnica
zlatnine in srebrnine.

Pri nakupu obupal ni treba iskati trgovin s kri-
čečo reklamo. Pri meni dobite isto ravno tako
Poceni pa vsakakor boljše, za kar jamči moj
strokovni poklic.

Popravila čevljev, čeludi niso bila kupljena
pri meni, izvršujem vestno in poceni.

MARTIN KRALJ,
čevljski mojster, Wolfova ulica
štey. 12 v Ljubljani.

Med dobrim najboljše je
„Puch“ vozno kolo
model 1914.
ki so vsled lahkega teka in trpežnosti povsod najbolj priljubljena.
Glavno zastopstvo in zaloga
IGN. VOK, specialna trgovina šivalnih
strojev in koles
Ljubljana. — Sodna ulica št. 7. — Ljubljana.

Pisemski papir.
*Najnovejše umetniške raz-
glednice* priporočila *Marija Tičar*
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 26 in Resljeva cesta št. 7.

Konfekcija
: za moške, ženske in otroke :
v veliki izbiri po zanesljivih in slahih cenah v podružni trgovini
tvrde R. MIKLAUC
„Pri Škofu“
Ljubljana — Pred Škofijo št. 3. — Medena ulica.
: Poseben oddelek v prvem nadstropju. :
Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto.

Mizarstvo:
Zaloga pohiatva in
tapetniškega blaga
J. Pogačnik
Ljubljana
Marije Terezije cesta
13-18 (Kolizej)

Zaloga spalnih ter je-
dilnih sob v različnih
: najnovejših slogih. :
Zaloga otomanov, di-
: vanov, žimnic :
in otroških vožičkov.

Spalnica v amerškanskem orehu
350 kron.
Obstoječa: 2 dvovratni omari, 2 postelji, 2 nočni omarici,
: 1 umivalnik z marmornasto ploščo in ogledalom. :

Plošče-
„Angelj“
„Zonophon“
Homokord
„Odeon“
„Jumbo“
„Favorit“
Slovenske
„Pathe“
plošče in
„Pathe“
aparat, e,
igle.
Tovarniška zaloga pravih gramofonov in godbeulih avtomatov.
A. RASBERGER, Ljubljana
Sodna ul. 5. Poleg c. kr. dež. sodnije. Sodna ul. 5.
Popravila gramofonov in avtomatov strokovno in ceno.

SANATORIUM EMONA
ZA NOTRANJE IN KIRURŠKE BOLEZNI
FOROŠIŠKA
LJUBLJANA · KOMBENEKEGA ULICA 4
NEPZDRAVNIK PRIPRAVIL DR. FR. DERGANČ

„Zdravnik želodca“
je edina posebnost želodčnega
likerja iz zdravih rastlin, kateri
izboru upliva proti slabosti v
želodcu ter ga radi tega v nobeni
družini ne bi smelo manjkati.
Edna posebnost
likerja je
Zdravnik želodca.

Kolesarji! Izšel je
: : prvi slovenski cenik : :
domače tvrdke
A. GOREC
špecialna trgovina s kolesi in deli.
LJUBLJANA
Marije Terezije c. 14 (Novi, svet nasp. Kolizeja)
priznana najboljših
ADLER in ES-KA koles ter posameznih delov.
: : Na zahtevo se pošlje vsakomur zastonj. : :

Modni klobuki
pravkar prišli od najcenejše do najfinejše
vrste v obilni izbiri, potem
slamniki, čepice, kravate, roka-
vice, srajce, nogavice, žepni
: robci, naramnice, palice itd. :
po skromnih stalnih cenah v
modni in športni trgovini
P. MAGDIČ,
: nasproti : Ljubljana : nasproti :
glavne pošte. glavne pošte.